

МЕТОДИЧЕСКИ УКАЗАНИЯ ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА АТЕСТАЦИЯТА НА УЧЕНИТЕ ОТ ИНБ-БАН ПРЕЗ 2025 г.

1. Цел на атестацията

Атестацията има за цел да установи и оцени равнището на извършваната дейност (научноизследователска, приложна, учебно-образователна, административно-организационна и експертна) от учени на ИНБ-БАН (хабилитирани и нехабилитирани) за периода 01.12.2022 — 01.12.2025 г. Резултатите от атестацията ще послужат на ръководството на ИНБ-БАН за преценяване на капацитета на всеки учен и неговите възможности да изпълнява мисията и задачите на Института.

Настоящите Методически указания са приети на заседанието на Научния съвет на ИНБ-БАН, проведено на 12.12.2025 г.

2. Атестационна комисия

Атестационната комисия на ИНБ-БАН се състои от председател проф. д-р Рени Калфин, председател на Научния съвет и ръководител на направление „Биологични ефекти на природни и синтетични вещества“ и членове: проф. д-р Юлияна Йорданова, ръководител на направление „Когнитивна психофизиология“; проф. д-р Яна Чекаларова, ръководител на направление „Поведенческа невробиология“; доц. д-р Димитринка Атанасова, ръководител на направление „Синаптична сигнализация и комуникации“; доц. д-р Милена Михайлова, ръководител на направление „Сензорна невробиология“ и инж. Татяна Тодорова, зав. „Личен състав“ при ИНБ-БАН. Съставът на атестационната комисия е утвърден на заседание на Научния съвет на ИНБ-БАН (протокол № 10/12.12.2025 г.).

3. Процедура на оценяване

Атестирант се задължително всички учени на основен трудов договор в ИНБ-БАН. По преценка на ръководството на ИНБ-БАН на оценяване могат да се подложат и учени на допълнителен трудов договор. Не подлежат на атестация учени работили под 2 години (двадесет и четири месеца) в ИНБ-БАН, както и учени в дългосрочен отпуск или на специализация в чужбина за повече от 12 месеца.

Атестирането се провежда поотделно за следните групи учени:

- Професори
- Доценти
- Главни асистенти
- Асистенти

За всяка група учени се определя критичен праг, формиран въз основа на оценките на всички учени от тази група. Приема се, че учените, класирани под него, не изпълняват минималния обем работа за заемане на съответното щатно място в ИНБ-БАН и получават отрицателна оценка за своята работа. Критичният праг L_c се определя по следната формула: $L_c = 0.15 * \mu$ където: μ - медиана за групата. Служителите

в групата, които се класират над критичния праг, се диференцират чрез разграничителни прагове в четири категории, за всяка от които се определят от ръководството на ИНБ-БАН различни размери на трудовите възнаграждения: • 1 -ва категория: $S > \mu + \sigma$ • 2-ра категория: $\mu < S \leq \mu + \sigma$ • 3-та категория: $\mu - \sigma < S \leq \mu$ • 4-та категория $L_c < S \leq \mu - \sigma$ където S е общата оценка на служителя от съответната група, изчислена съгласно атестационната карта.

Служители, които са заемали академична длъжност в Института, но в периода на атестацията са на длъжност, попадаща в групата на специалисти с висше образование, подлежат на атестиране по Атестационната карта за учен в групата на последната им заемана академична длъжност. Техните оценки не участват в изчисляването на параметрите (средна стойност и дисперсия), които определят класирането на учените по подгрупи.

4. Срокове

Периодът, за който се провежда атестацията, е 01.12.2022 — 01.12.2025 г. и няма припокриване с предишната атестация, проведена през 2021 г. Оценяваната дейност през този период може да бъде извършвана не само в ИНБ-БАН, но и в други Самостоятелни научни звена (СНЗ) на Академията, както и в други звена извън Академията, стига в публикациите ученият да посочва за местоработата ИНБ, БАН.

Срокът за приемане на окончателно решение от атестационната комисия за резултата на атестирания е до 2 месеца след подаване на попълнената атестационна карта и доказателствения материал.

Обжалването на оценките, поставени на учените от Атестационната комисия, се прави пред Апелационна комисия, избрана на заседание на Научния съвет на ИНБ (Протокол № 10/12.12.2025 г) в 7-дневен срок от съобщаване на оценките. Апелационната комисия е длъжна да се произнесе по жалбата в 14-дневен срок от постъпването ѝ. Нейното решение е окончателно.

5. Кorigиращ коефициент

Тъй като периодът, за който се провежда атестацията, е 01.12.2022 — 01.12.2025 г., то максималният срок на извършване на дейности, представени в тази атестационна карта, е 3 год. (36 месеца). В случай, че през част от атестационния период ученият не е извършвал научна дейност по уважителни причини (продължително боледуване, майчинство, постъпил на работа в периода 01.12.2022 — 01.12.2023 г. и др.) се извършва корекция, за да се постави при равни условия с останалите учени. Ако Атестационната комисия прецени, че има доказано прекъсване или извършената дейност е със срок по-къс от общия срок на атестация, то показателите на учените, които не са работили в ИНБ през целия период на атестацията, се индексират по следната формула:

$$S_F = S \frac{36}{T} \quad 24 \leq T \leq 36,$$

където: S_F - актуализиран брой точки, S - общ брой точки, съгласно атестационната карта, T - актуален период (в месеци) на работа на учения в ИНБ-БАН. Стойността на променливата T в горната формула се определя от Атестационната комисия на базата на подадено от атестирания заявление, съдържащо доказателства за продължителността на прекъсването на дейността, подлежаща на оценяването, и

причините за това. Ако прецени, атестираният може и да не подава такова заявление. В случай, че такова заявление бъде подадено, служителят не трябва да отчита резултати от дейности, извършени през прекъсването. Атестационната комисия преценява верността на заявлението и определя коефициента за корекция. Не се разглеждат като уважителни причини за прекъсване на научната дейност платен годишен отпуск, творчески отпуск, трудов договор на непълнен работен ден и други подобни причини, предполагащи продължаваща творческа дейност. Оценката на неплатения отпуск е свързана с това дали е отчетена научна дейност извършена по време на отпуска.

6. Атестационна карта

Атестирането на учените от ИНБ-БАН през 2025 г. се извършва въз основа на критериите, по които е проведено атестирането през 2021 г. с модификации, свързани с приетите от предишната Атестационна комисия решения, а също и атестационната карта е съобразена с приетата от ОС на БАН атестационна карта. Критериите и показателите на атестационната карта са обсъдени от НС на заседание, проведено на 12.12.2025 г. и утвърдени от НС на ИНБ-БАН, проведено на 12.12.2025.

Атестационната карта се попълва от всеки от определените за оценяване служители в ИНБ-БАН, като за ненаучния персонал тя се попълва от прекия ръководител. Срокът за подаване на атестационните карти в Атестационната комисия е от 15.12.2025 до 31.01.2026) като в този срок не влиза времето, в което служителят е в отпуск, командировка или в болнични.

7. Начин на попълване

Всеки учен, определен за оценяване, сам попълва атестационната си карта и проверява правилното сумиране на точките в нея. Ученият прилага доказателствени материали по показатели - подробна писмена информация и доказателства, подкрепящи и описващи посочените дейности и показатели в картата, които са неразделна част от съответната атестационна карта. Записаното указание в т. 1.7. на атестационната карта „изчислено след корекция за броя автори“ означава разделяне на броя автори. Картата и доказателствените материали се предават в електронен вид (pdf формат на имейл адреса указан в електронната карта), като и двете трябва да са подписани от учения и сканирани. За показателите, отнасящи се до публикации и цитирания, доказателствените материали трябва да бъдат генерирани чрез справки от системата СОНИКС. Атестационната комисия преценява дали да приеме предоставената информация и доказателства или да поиска тя да бъде допълнена. Признават се и се оценяват онези дейности, които имат отношение към оценяването на учения като служител на ИНБ-БАН. В останалите случаи, Атестационната комисия преценява дали съответните дейности са извършени от учения в качеството му на частно лице и тогава те не се оценяват. Ако Атестационната комисия поиска допълнителни данни и информация за отчетените в картата дейности и те не й бъдат представени в дадения от нея срок, с мотивирано писмено решение тя има право да коригира точките в атестационната карта. Ако Атестационната комисия констатира, че ученият е отчетел неизвършени или несъществуващи дейности, за да завиши своята оценка, Атестационната комисия дисквалифицира учения, с което той автоматично попада под критичния праг, независимо от броя точки, които е събрал. В този случай

решението на Атестационната на комисия трябва да е писмено и подкрепено с подробни мотиви и доказателства.

Пояснения към атестационната карта

I. НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ

За целите на атестирането някои от понятията, включени в тези критерии, се разбират както следва: „Реномирано международно издателство“ е световно известно издателство, специализирано в публикуване на научни трудове.

"Монография" е научен труд, който не повтаря или обобщава съществуващото знание, който има научен редактор и/или научни рецензенти, притежава ISBN и е в обем, не по-малък от 100 стандартни страници (1800 знака на страница). Тя съдържа разгърнато съдържание и изчерпателна библиография, като в текста има позовавания на други научни трудове. Като доказателствен материал се предоставя файл със сканираната титулна страница или линк към сайта на книгата.

"Глава от книга" е научно изследване, публикувано в книга, която не е сборник с доклади от конференция, има съставители и притежава ISBN. Като доказателствен материал се предоставя файл със сканираната титулна страница и съдържание на книгата или линк към сайта на книгата, в който фигурира нейното съдържание.

"Публикация" е научно изследване, публикувано в пълен текст в списание или сборник, които притежават ISSN или ISBN, или имащо DOI. Абстракти (дори с ISBN) не се приемат като публикации и трябва да бъдат отчетени като доклади на съответните научни мероприятия (международни, национални или национални с международно участие). Публикуване на предговори (prefaces) в научни сборници и/или списания, в които учен от Института е съставител или един от съставителите/редакторите), се точкува като реферирана статия, попадаща в квартилите Q1-Q4.

За доказателство, че една публикация е отпечатана в списание с импакт фактор, е необходимо да се представи линк към съответната статия в WoS или файл със сканираното съдържание на съответното издание.

За доказателство, че една публикация е отпечатана в списание със SJR на SCOPUS е необходимо да се представи линк към съответната статия в сайта на SCOPUS или файл със сканираното съдържание на съответното издание и данни за SJR чрез линк към съответното списание в сайта на SCOPUS <http://www.scopus.com/source/browse.url?zone=TopNavBar&origin=searchbasic>. За доказателство, че една публикация е реферирана в SCOPUS ако тя още не е индексирана, е необходимо да се представи линк към съответната публикация и да се представи линк към списанието, в което тя е публикувана от сайта на SCOPUS.

За доказателство, че една публикация е индексирана в WoS, е необходимо да се представи линк към съответната публикация в сайта на WoS или ако тя още не е индексирана да се представи линк към съответната публикация и линк към списанието, в което тя е публикувана, в сайта на WoS <http://apps.webofknowledge.com/>

За доказателство, че една публикация е реферирана и индексирана в световната система за рефериране, индексирание и оценяване, е необходимо да се представи линк към страницата, показваща че публикацията може да бъде намерена в Интернет с някаква търсачка (например Google Scholar) и е показано нейното резюме (абстракт). За публикации в списания е достатъчно да се представи линк или копие на страница на списанието, на която е посочено, къде то се реферира и/или индексира.

Допуска се отчитане на приети за печат (през 2024 и 2025 г.) монографии, глави от книги или публикации при условие, че те задължително са придружени с писмени доказателства за това от съответния издател или редколегия. В бележката трябва да е указано, че публикацията ще бъде отпечатана през 2025 г. Публикации, видими в Scopus/WoS, но имащи статус „Article in press”, се приемат като публикувани през 2025 г. и се отчитат, като попадащи в съответната категория. Тези статии не трябва да се включват в следващи атестации. За публикации в списание Доклади на БАН, тъй като публикуването се забавя с години статии, приети за печат (със съответен документ, които още не са отпечатани), се оценяват еднократно (т.е. само за тази атестация) в съответните раздели.

Забележки:

А. За всички публикации са необходими пълни библиографски данни, включително страници, ISSN или ISBN, или DOI - за електронни публикации.

Б. За всички публикации с IF или SJR задължително е посочването на ISSN.

В. Под „цитиране без автоцитиране” се разбира, че нито един от авторите на цитиращата публикация/патент не е автор/съавтор и на цитираната публикация/патент. Цитиращата публикация трябва да се е появила през атестационния период, като няма ограничение за времето на публикуване на цитираната публикация. Цитирания в статии, видими в Scopus/WoS, но имащи статус „Article in press”, се приемат като цитирания в публикации, издадени през 2025 г. и се отчитат, като попадащи в съответната категория. Тези цитирания не трябва да се включват в следващи атестации. Цитиранията в чуждестранни издания се смятат за международни, независимо дали са национални за съответната страна. Приемат се за национални издания само тези, издавани в България.

Под „научен форум” се разбира научен конгрес, симпозиум или научна конференция. Като „международна конференция” се разглежда научно мероприятие с международен програмен комитет (повече от половината членове от чужбина) и международно участие (не по-малко от 50 % чуждестранни участници), независимо от мястото на провеждането му. Трудовете (докладите) на конференцията трябва да са на английски език. При липса на едно от тези условия конференцията се класифицира като национална (евентуално с международно участие).

„Доклад” е съобщение, представено на научен форум.

„Пленарен доклад” („поканен доклад”) е доклад с основополагащ за научен форум характер, който обикновено е възложен за изнасяне от организаторите. Доказва се с програмата на съответното мероприятие, в която той фигурира като „пленарен” или

„поканен“. Изнесени, но непубликувани доклади, се доказват с копие от програмата на съответното събитие или с линк към програмата.

"Научен проект" е оригинално изследване на значим проблем с определен срок за изпълнение, за което са получени средства извън бюджетната субсидия на БАН от организации, финансиращи науката. Отчитат се само проекти, фигуриращи в Научния план на Института за периода на атестацията. Ръководство и участие в проекти от Научния план на Института, сключени с български или чуждестранни фирми, за които не са постъпили в Института никакви средства за периода на атестацията, не се точкуват. Данни за участниците в проекта, от ИНБ-БАН, се експортират от системата Соникс, а за внесените в ИНБ финансови средства – от Счетоводния отдел на ИНБ. Статиите НЕ СА доказателство за участие в договор. При желание на ръководителя на проекта да даде точки за дялово участие на атестираните в съответния проект, трябва да се приложи доклад за какъв период са участвали съответните лица и какъв процент е тяхното дялово участие в проекта. В т.1.4.4-1.4.5. - научни проекти, финансиран от български източници (ФНИ, министерства и ведомства) се включват и проектите, финансирани от БАН (напр., по програмата на за развитие на млади учени), както и по НПКНИ и ННП. В 1.5.1. „Дялово участие на оценявания в получените средства за дейностите по т. 1.4.1-1.4.5" се отчита цялата постъпила в Института сума само за ръководителя/координатора на договора, ако той не е дал доклад за дялово разпределение.

II. НАУЧНО-ПРИЛОЖНА ДЕЙНОСТ

„Съставител на научен сборник" е съставителят (редактор в смисъла на „Invited Editor" за книжка от научно списание), който може да не участва лично с написване на глава(и) в сборника. Ако участва със собствена публикация в сборника, тя се приравнява и в съответния показател като публикация. Като доказателствен материал се предоставя файл със сканираната титулна страница на сборника или линк към сайта на сборника.

Научнопопулярната дейност се доказва с файл със сканираната титулна страница на произведението (или линк към него) или с програмата (или линк към нея) на съответното събитие.

"Създаване на програмни и информационни продукти" - отчитат се всякакви информационни продукти (параграфи 2.5.1. и 2.5.2.), създадени и ОСТАНАЛИ в Института, независимо дали е заплащано на изработилия ги. Извършване на редовна сервизна дейност от учени представлява сервизна дейност, извършвана от учен в ИНБ-БАН, която е в полза на учените в Института и извън него (например, поддържане и работа с апарати и техника, които са от особено значение и обслужват работата на значителна част от персонала).

III. УЧЕБНО-ОБРАЗОВАТЕЛНА ДЕЙНОСТ

В този раздел се оценява само учебно-образователната дейност, извършена от учения в качеството му на хоноруван преподавател, а не като служител на някое

учебно заведение, назначен в него на допълнителен трудов договор. Изнесените лекции и проведените упражнения се удостоверяват със съответните доказателства (копие от договора с висшето училище за хоноруван преподавател, учебен план, изготвени отчети за изработените часове, хонорарни листове и т.н.), а за лекциите в чужбина като хоноруван преподавател се прилага също покана. Ако учебната дейност е различна от лекции или упражнения, то тя се приравнява на упражнения. Не се отчитат отделно дейности като подготовка на курс, създаването и предоставянето на студенти в интернет или на хартиен/електронен носител на учебни записки, тестове и други изпитни материали и т.н., също така провеждане на съответните изпити.

Менторската дейност на сътрудници на Института по невробиология, участващи в програмата "Студентски практики", се признава за учебна дейност, която се приравнява на 8 часа упражнения за един студент-практикант за цялото време на студентската практика.

Учебниците и учебните помагала трябва да притежават ISBN, да имат поне един рецензент и да са препоръчани в програмата за обучение по съответните дисциплини във ВУ или ЦО-БАН. Учебници, написани на език, различен от български език се оценяват по същия начин като учебници, написани на български език. Както при монографиите, така и тук, от значение е мястото на издаването, а не езика, на който е написан съответният научен труд или учебник. Отчитат се учебници и учебни помагала, отпечатани през атестационния период. Повторни издания, излезли от печат през атестационния период, се включват с коефициент 0.5.

Ръководството на докторанти, дипломанти и др. по показатели трябва да е извършено през атестационния период. Защитата на докторанти и дипломанти трябва да се е състояла през атестационния период, като е възможно обучението да се е състояло изцяло или частично преди периода. В доказателствените документи се посочват: • За дипломанти - име и фамилия на дипломанта, от какво ВУ е той и дата на защита. • За докторанти (от Института) - име и фамилия, период на обучение (в рамки на атестационния период) и дата на защита (ако има такава). За доказателство, че ученият от института е бил научен ръководител на защитил докторант от висше училище, служи копие от съответната страница в Регистъра на академичния състав на НАЦИД (за защитилия докторант).

IV. НАУЧНО-ОРГАНИЗАЦИОННА ДЕЙНОСТ

Под "научно-организационна дейност" се има предвид участието в различни органи на управление в БАН и СНЗ, както и в различни съвети комитети и комисии и други в управлението на научни учреждения, организации, ВУ и редакционни колегии (съвети) или на международни и национални научни форуми.

Участие в организационни и програмни комитети на международни и национални научни форуми се доказва със списъка на съответния комитет или с линка към сайта на съответното събитие, където е приведен такъв списък. Точките за този показател се разделят на общия брой на членовете на организационния и програмния комитети.

Участие в редакционни колегии и съвети на национални, чуждестранни и международни научни издания се доказва с копие от страницата на съответното

издание, където е представен списък на съответната колегия или съвет, или с линка към сайта на съответното издание, където е приведен такъв списък.

V. ЕКСПЕРТНА ДЕЙНОСТ

Отчитането на експертната дейност е допустимо тогава, когато ученият явно е поканен или предложен да осъществява съответната експертна дейност в качеството му на учен от БАН. "Участие в национални и международни съвети, комисии и други обществени органи и организации (без журита за присъждане на акад. степени и звания)", не включва членство или управление на професионални научни организации (напр. Българско физиологично дружество, Българско фармакологично дружество и др.).

„Рецензии на магистърски дипломни работи“ са един вид публична рецензентска дейност и се отчита в т. „Рефериране на книга или статия.“

"Анонимна рецензентска дейност" включва рецензиране на научни проекти, изпратени доклади за научни конференции и статии за списания. Като доказателствен материал се посочва: • За проекти - името на институцията, за която е правено оценяване на проекта, година и брой рецензирани проекти • За доклади на научни конференции - пълни данни за конференцията и брой рецензирани доклади • За статии в научни списания - пълните данни за списанието, година и брой рецензирани статии.

Попълване на атестационната карта

Всеки учен попълва името и данните си, както е изискано в началото на атестационната карта.

По-надолу във всеки раздел се попълва графа А. Ученият носи отговорност да провери дали точките му са правилно изчислени автоматично и при необходимост да направи корекция.

Непопълнените редове за всеки раздел може да се изтрият. НЕ се изтриват заглавията на разделите и обобщението на точките към тях!

Вторият лист на атестационната карта се попълва автоматично.

След попълването на атестационната карта, втория лист се подписва и се сканира. Попълнената атестационна карта и сканираният втори лист с подписа на служителя, заедно с доказателствените материали, се изпращат на посочения в атестационната карта електронен адрес.